

ΗΜΕΡΙΔΑ Eco Παρατηρητήριο Κυκλικής Οικονομίας

Αθήνα, 25 Απριλίου 2024 (Περιφερειακή Ένωση Δήμων Αττικής)

2024: Η Ανακύκλωση σε Κρίσιμο Σταυροδρόμι

Φίλιππος Κυρκίτσος

Δρ. Περιβαλλοντολόγος

Πρόεδρος Οικολογικής Εταιρείας Ανακύκλωσης

ΟΡΟΣΗΜΑ ΣΤΟΧΩΝ

Πηγή: ΥΠΕΝ

Οδηγία 2008/98/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε με την (ΕΕ) 2018/851

Οδηγία (ΕΕ) 2019/904 (Πλαστικά μίας χρήσης)

Οδηγία 1999/31/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε με την 2018/850 (υγειονομική ταφή)

Οδηγία 94/62/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε με την (ΕΕ) 2018/852 (απόβλητα συσκευασίας)

- 55% προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση/ ανακύκλωση ΑΣΑ
- Χωριστή συλλογή κλωστοϋφαντουργικών & επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων (1η Ιανουαρίου 2025)
- Χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων 2023

- 77% Χωριστή συλλογή για ανακύκλωση φιαλών PET
- 25% ανακυκλωμένου πλαστικού στις φιάλες PET

- 90% Χωριστή συλλογή για ανακύκλωση φιαλών PET

- 60% προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση / ανακύκλωση ΑΣΑ

- 30% ανακυκλωμένου πλαστικού στις φιάλες PET

- 65% προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση/ ανακύκλωση ΑΣΑ

Ειδικό Εθνικό Στόχοι

2024

2025

2029

2030

2035

Στόχοι αποβλήτων συσκευασίας:

- 75% χαρτί & χαρτόνι
- 50% πλαστικά
- 70% γυαλί
- 70% σιδηρούχα μέταλλα
- 50% αλουμίνιο
- 25% ξύλο

Σύνολο συσκευασιών 65%

Στόχοι αποβλήτων συσκευασίας :

- 85% χαρτί και χαρτόνι
- 55% πλαστικά
- 75% γυαλί
- 80% σιδηρούχα μέταλλα
- 60% αλουμίνιο
- 30% ξύλο

Σύνολο συσκευασιών 70%

- Απαγόρευση διάθεσης σε ΧΥΤ αποβλήτων που έχουν συλλεχθεί χωριστά

- <10% της συνολικής ποσότητας ΑΣΑ, η ποσότητα των ΑΣΑ που καταλήγουν σε ΧΥΤ

Τα «καλά νέα» της Νομοθεσίας των ετών 2020 έως σήμερα

- **Νόμος πλαίσιο για τα απόβλητα (ν. 4819/2021 - ΦΕΚ Α' 129):** καθορίζει το ενιαίο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων στη χώρα, ενσωματώνοντας στο εθνικό δίκαιο την τροποποίηση της οδηγίας 2008/98/ΕΚ για τα απόβλητα και της οδηγίας 94/62/ΕΚ για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασιών.
- **Νόμος για τα πλαστικά μιας χρήσης (ν. 4736/2020 - ΦΕΚ Α' 200):** εναρμονίζει τη χώρα με την Οδηγία (ΕΕ) 2019/904 θεσπίζοντας μέτρα για την πρόληψη και τη μείωση του αντικτύπου ορισμένων πλαστικών προϊόντων μιας χρήσης στο περιβάλλον, καθώς και την προώθηση της μετάβασης στην κυκλική οικονομία.
- **Κοινή Υπουργική Απόφαση για την υγειονομική ταφή (ΚΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/90439/1846/2021 - ΦΕΚ Β' 4514):** καθορίζονται τα μέτρα και οι όροι για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων, ενσωματώνοντας στο εθνικό δίκαιο την τροποποίηση της Οδηγίας 99/31/ΕΚ.
- **Κοινή Υπουργική Απόφαση για την εφαρμογή συστήματος επιστροφής εγγύησης DRS (ΚΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/76254/1331/2022 - ΦΕΚ Β' 3883):** εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες και οι υποχρεώσεις όλων των εμπλεκόμενων μερών και καθορίζονται οι βασικοί παράμετροι λειτουργίας του συστήματος επιστροφής εγγύησης συσκευασιών από πλαστικό, αλουμίνιο και γυαλί.
- **Κοινή Υπουργική Απόφαση για την χρησιμοποίηση επεξεργασμένης ιλύος στη γεωργία και στην αποκατάσταση του εδάφους (ΚΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/41828/630/2023 - ΦΕΚ Β' 2692):** εναρμονίζει την Οδηγία ΕΕ 86/278 καθορίζοντας κατάλληλα μέτρα, όρους και διαδικασίες για την παραγωγή, διαχείριση και χρησιμοποίηση της ιλύος που προέρχεται από επεξεργασία οικιακών και αστικών λυμάτων, ώστε να επιτυγχάνεται η εδαφική αξιοποίηση της ιλύος αυτής στη γεωργία και στην αποκατάσταση του εδάφους.
- **Κοινή Υπουργική Απόφαση για τον Κανονισμό Τιμολόγησης των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ) (ΚΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/53457/780/2023 - ΦΕΚ Β' 3203) :** προσδιορίζει την ετήσια εισφορά των Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, για την πλήρη ανάκτηση του ετήσιου κόστους διαχείρισης των ΦΟΔΣΑ.

Τα «καλά νέα» των ετών 2020 έως σήμερα

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ/ ΔΡΟΜΟΛΟΓΗΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

- 12 Μονάδες Επεξεργασίας Αποβλήτων και δρομολόγηση των υπολοίπων μέχρι το 2030
- 80 Χώροι Υγειονομικής Ταφής
- 42 Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (για το έτος 2021)

Τα «καλά νέα» των ετών 2020 έως σήμερα

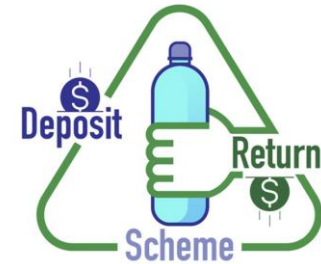
- **Πρόληψη Αποβλήτων:** Μπαίνουν στόχοι για Πρόληψη Τροφίμων (θα μπορούσαν να είναι και πιο τολμηροί) και μέτρα ενθάρρυνσης της δωρεάς τροφίμων, ρούχων, φαρμάκων.
- **ΚΔΕΥ:** Χρονοδιάγραμμα υποχρέωσης δημιουργίας ΚΔΕΥ σε ΟΤΑ.
- **Χωριστή Συλλογή ανακυκλώσιμων:** Υποχρέωση χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών σε Σχολεία, Κτίρια κεντρικής διοίκησης, Κτίρια ΟΤΑ και Κτίρια πολλών επαγγελματικών δραστηριοτήτων.
- **Χωριστή Συλλογή ειδικών ρευμάτων:** Υποχρέωση χωριστής συλλογής Κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων από το 2024.
- **Χωριστή Συλλογή Βιοαποβλήτων:** Υπό προϋποθέσεις από το 2023.

Τα «καλά νέα» των ετών 2020 έως σήμερα

- **DRS:** Υποχρέωση εφαρμογής του DRS από 1/9/2023.
- **Πράσινα Σημεία:** Απλοποίηση διαδικασιών για τη δημιουργία τους.
- **Οργάνωση & Σχεδίαση νέων ΣΕΔ μέσα στο 2023:**
  - α) Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, β) Γεωργικά πλαστικά (θερμοκηπιακά πλαστικά, σωλήνες άρδευσης), γ) Φαρμακευτικά προϊόντα που προορίζονται για οικιακή κατανάλωση, δ) Στρώματα Ύπνου, ε) Είδη Επίπλωσης, στ) Παιχνίδια και αθλητικός εξοπλισμός, ζ) Ελαφριά προσωπικά οχήματα, η) Ηλεκτρικά ποδήλατα, θ) Αλιευτικά εργαλεία, ι) Αποτσίγαρα.

Τα «καλά νέα» των ετών 2020 έως σήμερα

ΠΛΗΡΩΝΩ ΟΣΟ ΠΕΤΑΩ (ΠΟΠ)

➤ Χρονοδιάγραμμα εφαρμογής ΠΟΠ για ΑΣΑ στους ΟΤΑ:

- ΟΤΑ α' βαθμού > 100.000 κατοίκων από 1/1/2023
- ΟΤΑ α' βαθμού > 20.000 κατοίκων έως 1/1/2028
- ΟΤΑ α' βαθμού > 10.000 κατοίκων από 1/1/2023 για τους φορείς κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων άνω των 100 κλινών και βιομηχανικές εγκαταστάσεις.

➤ Χρονοδιάγραμμα εφαρμογής ΠΟΠ για Βιοαπόβλητα στους ΟΤΑ: ΟΤΑ α' βαθμού > 20.000 κατοίκων από 1/1/2023 για τα βιοαπόβλητα των φορέων επιχειρήσεων μαζικής εστίασης, ανεξαρτήτως δυναμικότητας.

Τα «καλά νέα» των ετών 2020 έως σήμερα

Κάποια εξαιρετικά θετικά παραδείγματα ολοκληρωμένης Πρόληψης/Διαχείρισης στην Ελλάδα

- ❖ LIFE IP CEI GREECE www.circulargreece.gr
- ❖ Πλατφόρμα Zero Waste HORECA www.zerowastefuture.gr
- ❖ Επίτευξη σχεδόν Μηδενικής Παραγωγής Αποβλήτων στην Τήλο www.tilos.gr

ΠΟΥ ΠΗΓΑΜΕ ΚΑΛΑ ΑΠΟ ΤΟ 2020 ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΑ

- ❖ Στη δημιουργία ή/και δρομολόγηση μονάδων και υποδομών διαχείρισης και μηχανικής επεξεργασίας ΑΣΑ.
- ❖ Στη δημιουργία συγκεκριμένων θετικών νομοθετικών ρυθμίσεων για Πρόληψη & Ανακύκλωση, εναρμονιζόμενοι με σχετικές Οδηγίες και όχι μόνο.

ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΗΓΑΜΕ ΚΑΛΑ ΑΠΟ ΤΟ 2020 ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΑ

Στην Έκθεση της Έγκαιρης Προειδοποίησης για τα κράτη μέλη, που δημοσιεύθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 8/6/2023, για την Ελλάδα επισημαίνονται τα εξής:

- ✓ Υψηλή εξάρτηση από την υγειονομική ταφή
- ✓ Ανεπαρκής ικανότητα επεξεργασίας βιολογικών αποβλήτων
- ✓ Ζητήματα ποιότητας των δεδομένων, ιδίως όσον αφορά στην αναφερόμενη ποσότητα των παραγόμενων αποβλήτων συσκευασίας
- ✓ Ανεπαρκείς υπηρεσίες χωριστής συλλογής για μη οικιακά αστικά απόβλητα και βιολογικά απόβλητα

ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΗΓΑΜΕ ΚΑΛΑ ΑΠΟ ΤΟ 2020 ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΑ

ΑΤΤΙΚΗ

- ✓ Καθυστέρηση στη δρομολόγηση δράσεων και έργων ΔΣΑ στην Αττική.
- ✓ Σε οριακό σημείο ο χρόνος ζωής του ΧΥΤΑ Φυλής.

ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΗΓΑΜΕ ΚΑΛΑ ΑΠΟ ΤΟ 2020 ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ
HELLENIC RECYCLING AGENCY

- **Υποστελέχωση EOAN**
- **Καθυστερήσεις:** Καθυστερήσεις στα περισσότερα θέματα σχετικά με Ανακύκλωση στην Ελλάδα (αξιολογήσεις/ εφαρμογή επιχειρησιακών ΣΕΔ, διερεύνηση καταγγελιών, αξιολογήσεις Δήμων, επικοινωνιακή εκστρατεία, δημιουργία ΚΥΑ για τα νέα ΣΕΔ, έγκριση νέων ΣΕΔ, αξιοποίηση τέλους ανακύκλωσης πλαστικής σακούλας, κ.α.).
- **Αδιέξοδο στην Ανακύκλωση:** Συνέχιση της σπατάλης των πόρων ανακύκλωσης. Το ΣΕΔ Ανταποδοτική Ανακύκλωση (ΑΑ) συνεχίζει να λειτουργεί με τεράστια δυσαναλογία εσόδων και συμμετοχής στην επίτευξη των στόχων ανακύκλωσης.

ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΗΓΑΜΕ ΚΑΛΑ ΑΠΟ ΤΟ 2020 ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ – ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

- ✓ Σε ελάχιστο επίπεδο οι δράσεις σχετικά με **Πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων**.
- ✓ Η **ΔσΠ των οργανικών** και η **κομποστοποίηση** εμφανίζουν μεγάλο έλλειμα ωρίμανσης σε όλη την Ελλάδα.
- ✓ Το **έντυπο χαρτί** (εφημερίδες, περιοδικά) συνεχίζει να μη συμβάλλει οικονομικά στην ανακύκλωση στην Ελλάδα.
- ✓ Δεν έχει δρομολογηθεί μια αναγκαία ολοκληρωμένη πολιτική για τη **διαχείριση των ΑΕΚΚ**.
- ✓ Καθυστερήσεις στην εφαρμογή του **ΠΟΠ** και του «**Τέλους Ταφής**».
- ✓ Η **κατάργησή των Κοινωφελών Επιχειρήσεων** αποτελεί πλήγμα για όσους Δήμους έχουν έκαναν, μέσω αυτών, ανακύκλωση, τεμαχισμούς ογκωδών, μείωση όγκου πρασίνων κ.α.

Βασικές Νομικές υποχρεώσεις και επίπεδο επίτευξης το 2021

ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΣΤΟΧΟΙ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΟ 2021/ ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΕ28 ΤΟ 2014
Δρομολόγηση δράσεων για Πρόληψη και Προετοιμασία για Επαναχρησιμοποίηση	ΝΑΙ	
Στόχος Ανακύκλωσης/Κομποστοποίησης στην Πηγή Αστικών Στερεών Αποβλήτων ΑΣΑ	55%/60%/65% 2025/2030/2035	19,4%/ 44%
Στόχος ανακύκλωσης συσκευασιών	55%/65%/70% 2020/2025/2030	54,1%/ 65,5%
Στόχος εκτροπής αποβλήτων από ταφή	Το 2035: 90%	~19,4%/ 72%
Υποχρεωτική ΔσΠ βιοαποβλήτων	100% το 2023	<1% (;)

Έκθεση έγκαιρης προειδοποίησης για τη διαχείριση αποβλήτων στην Ελλάδα

Συστάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής

ΕΝΙΣΧΥΣΗ
ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ
Σ ΓΙΑ
ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙ-
ΜΟΠΟΙΗΣΗ

ΕΠΕΚΤΑΣΗ
ΧΩΡΙΣΤΗΣ
ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΣΤΗΝ
ΠΗΓΗ
(ΙΔΙΩΣ ΓΙΑ ΤΑ
ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ
ΑΠΟΒΛΗΤΑ)

ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ
Η ΠΟΛΙΤΩΝ,
ΙΔΙΩΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ
ΣΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ
ΚΑΙ ΣΤΗ ΧΩΡΙΣΤΗ
ΣΥΛΛΟΓΗ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ
ΕΡΓΑΛΕΙΑ
(ΤΕΛΟΣ ΤΑΦΗΣ,
ΠΟΠ)

ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
ΠΟΥ
ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ
ΤΑ ΥΨΗΛΟΤΕΡΑ
ΣΤΑΔΙΑ ΤΗΣ
ΙΕΡΑΡΧΗΣΗΣ
ΤΩΝ
ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

2024: Έτος σημαντικών επιλογών για το σήμερα και το αύριο της ΔΣΑ

Η Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης
καταθέτει προτάσεις

για να επιτύχουμε τους στόχους των Οδηγιών.

ΠΡΟΛΗΨΗ: να μπει στην πρώτη θέση που της ανήκει στην Εθνική Στρατηγική ΔΣΑ

- Με Τοπικά Σχέδια Πρόληψης στους ΟΤΑ
- Με επικοινωνιακό πρόγραμμα για τα οφέλη των ΟΤΑ
- Με πρόβλεψη για **συστηματική χρηματοδότηση**. Υπάρχουν διαθέσιμοι χρηματοδοτικοί πόροι σε ΕΟΑΝ, Πράσινο Ταμείο, Τέλος Ταφής κ.α.
- Με **πιλοτικές δράσεις & προγράμματα** και αξιοποίηση σχετικών προγραμμάτων (π.χ. το επόμενο LIFE IP για Waste της Ελλάδας κ.α.)
- Με προτεραιότητα σε ειδικές δράσεις πρόληψης για τα **απόβλητα τροφίμων**, τα **πλαστικά μιας χρήσης**, τα **ΑΗΗΕ** και το **ρουχισμό**
- Με διερεύνηση **νομοθετικής ρύθμισης** για τους όρους διάθεσης **αποβλήτων τροφίμων για ζωοτροφή**
- Με **ψηφιοποίηση** διαδικασιών ΔΣΑ, όπου και όσο μπορεί να γίνει

ΠΡΟΛΗΨΗ – ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ: πάνε μαζί με την κοινωνική οικονομία

- ✓ Δυνατότητα πρόσβασης/παραλαβής των κοινωνικών επιχειρήσεων με προτεραιότητα στα ενδιαφερόμενα ρεύματα αποβλήτων στις σχετικές εγκαταστάσεις συλλογής (π.χ. Πράσινα Σημεία).
- ✓ Δυνατότητα λειτουργίας των ΚΔΕΥ από κοινωνικές επιχειρήσεις (π.χ. ΚΟΙΝΣΕΠ) και πωλήσεων Β' χέρι προϊόντων σε ΚΔΕΥ χωρίς κέρδος.
- ✓ Ενίσχυση της αγοράς «2^{ου} χεριού» προϊόντων, όπως: μειωμένος ΦΠΑ, επιδότηση εργασίας, κίνητρα χρηματοδότησης/φορολογίας κ.α.
- ✓ **Βιώσιμες/ Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις:** προώθηση και ενθάρρυνση της χρήσης επαναχρησιμοποιούμενων προϊόντων.
- ✓ Προδιαγραφές στον τρόπο διαχείρισης των αντικειμένων, ώστε να διατηρείται το δυναμικό επαναχρησιμοποίησης (π.χ. σε Πράσινα Σημεία).
- ✓ **Οικονομικά εργαλεία:** Διαφοροποίηση των τελών στα ΣΕΔ λαμβάνοντας υπόψη την ανθεκτικότητα, την δυνατότητα επισκευής, της ανακυκλωσιμότητας (π.χ. στις συσκευασίες, ηλεκτρικές συσκευές, ρουχισμός κ.α.).

Η ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΤΩΝ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ ΜΙΑΣ ΧΡΗΣΗΣ

- **Άμεση προετοιμασία της αγοράς και της κοινωνίας για Πρόληψη:** Απαιτούνται δράσεις επικοινωνίας και άμεση διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους, γιατί τα τεχνικά, οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα είναι πολλά και περίπλοκα. Οι δυνατότητες Πρόληψης-Αποφυγής και οι κατάλληλες επαναχρησιμοποιήσιμες εναλλακτικές επιλογές πρέπει να γίνουν κοινός τόπος για όλους (επιχειρήσεις & κοινωνία).
- **Τέλος στα πλαστικά καλαμάκια, πιατάκια, μαχαιροπήρουνα κ.α. μιας χρήσης:** Έλεγχοι για το οριστικό σταμάτημα της διακίνησής τους στην Ελλάδα.
- **Τίτλοι τέλους της Πλαστικής Σακούλας μιας χρήσης:** Άμεση έναρξη δημόσιας συζήτησης για την πλήρη απαγόρευση της Πλαστικής Σακούλας μιας χρήσης. Να προσδιορισθούν από τις αρμόδιες αρχές οι προδιαγραφές των επαναχρησιμοποιήσιμων σακουλών.
- **Χρήση κομποστοποιήσιμης σακούλας,** όπου: α) υπάρχει ανάγκη για πρωτογενή συσκευασία χύμα διάθεσης προϊόντων, β) σαν επιλογή για ανάγκες μεταφοράς μιας χρήσης, γ) σαν προτιμητέα επιλογή για σακούλες απορριμμάτων/τουαλέτας.
- **Διάθεση ανταποδοτικού τέλους πλαστικής σακούλας:** Το ανταποδοτικό τέλος του 2018 και των επόμενων ετών να διατεθεί, κυρίως: α) σε εκστρατείες ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης των πολιτών για πρόληψη στα πλαστικά μιας χρήσης και για όλες τις εναλλακτικές επιλογές τους, β) στην προετοιμασία των καταναλωτών για πλήρη απαγόρευση της πλαστικής σακούλας μιας χρήσης, γ) για εμβληματικά έργα/δράσεις/έρευνα στην Πρόληψη αποβλήτων.

Πώς θα επιτύχει η πολιτική για καφέ κάδο παντού (1/2)

- Συμπλήρωση των νομοθετικών κενών (π.χ. χαρακτηρισμού-πιστοποίησης διαδικασιών και κομπόστ ή βελτιωτικών εδάφους).
- Οικιακή Κομποστοποίηση: Σταδιακή ανάπτυξη παντού σε εθελοντική βάση.
- **Έξυπνες μονάδες κομποστοποίησης σε αποκατεστημένους ΧΑΔΑ/ΧΥΤΑ:** Όπου μπορούν να γίνουν, θα είναι γρήγορα κατασκευάσιμοι, οικονομικοί και λύνουν το πρόβλημα διαχείρισης του προδιαλεγμένου οργανικού.
- Βελτιστοποίηση διαχείρισης υλικών από λαϊκές αγορές και κλαδεμάτων στους ΟΤΑ: Συλλογή με ταυτόχρονο ή μη θρυμματισμό τους και μεταφορά τους για κομποστοποίηση. Μικρό ή μηδενικό τέλος εισόδου σε ΟΕΔΑ των κλαδεμάτων για αθρυμματίστα ή θρυμματισμένα κλαδέματα αντίστοιχα.
- **Δημιουργία νέου ΣΣΕΔ για τα Οργανικά για HORECA:** Σύμφωνα με την Αρχή της «Ευθύνης του Παραγωγού» δημιουργία νέου ΣΣΕΔ για τον «Καφέ» κάδο σε HORECA κατά τα πρότυπα του «Μπλε» κάδου.

Πώς θα επιτύχει η πολιτική για καφέ κάδο παντού (2/2)

- **Μηχανικοί Κομποστοποιητές:** Γρήγορη ανάπτυξη σε μεγάλους παραγωγούς οργανικών με ταυτόχρονη εφαρμογή του ΠΟΠ. Συνέργεια με το ΣΕΔ Οργανικών.
- **Προτεραιότητα ή αποκλειστικότητα στις κομποστοποιήσιμες σακούλες:** Για τα οργανικά και για τα ΑΣΑ σύμφωνα με το EN 13432.
- **Καφέ κάδοι παντού για τα οργανικά:** Γρήγορη τοποθέτηση σε όλη την Ελλάδα και παράλληλα με την δημιουργία των εγκαταστάσεων κομποστοποίησης.
- Να επιτραπεί η **συνδιαχείριση οργανικών στις μονάδες κομποστοποίησης ή αναερόβιας χώνευσης** από όλες τις πιθανές πηγές: Π.χ. προδιαλεγμένα δημοτικά οργανικά, από βιολογικούς καθαρισμούς, πτηνοτροφικές και κτηνοτροφικές μονάδες, ληγμένα τρόφιμα από βιομηχανίες και super market κ.α.
- **Ενημέρωση:** Για τη ΔσΠ των οργανικών.

ΠΩΣ ΘΑ ΑΠΟΓΕΙΩΘΕΙ Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ: 1

Τι θα γίνει με την Ανταποδοτική Ανακύκλωση;

- Η λειτουργία του ΣΣΕΔ Ανταποδοτική Ανακύκλωση (ΑΑ) με τεράστια δυσαναλογία εσόδων και συμμετοχής στους στόχους ανακύκλωσης, είναι η σημαντικότερη αιτία για την στασιμότητα της ανακύκλωσης στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια.
- Υπάρχει ο κίνδυνος να προκύψει ανάλογο θέμα και στην Εγγυοδοσία.
- Πρέπει άμεσα να υπάρξει οριστική λύση στο πρόβλημα.
- Ανάλογα τις τελικές επιλογές, στην περίπτωση συνέχισης λειτουργίας δύο ΣΣΕΔ, υπάρχει και η δυνατότητα να επιμερίζει τα συνολικά ετήσια έσοδα της Ανακύκλωσης ο ΕΟΑΝ στα δύο ΣΣΕΔ ανάλογα την ελεγθείσα συλλεχθείσα ποσότητα με τη βασική μέθοδο κάθε ΣΣΕΔ (μπλε κάδος/καμπάνα & Σπιτάκια).

ΠΩΣ ΘΑ ΑΠΟΓΕΙΩΘΕΙ Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ: 2

- **3 ή 4 κάδοι/ρεύματα ΠΑΝΤΟΥ:** α) Καφέ κάδος/ρεύμα, β) Μπλε κάδος/ρεύμα ή εναλλακτικά PMD κάδος/ρεύμα και κάδος Χαρτί, γ) Κάδος σύμμεικτων υπολειμμάτων.
- **Καμπάνα για το γυαλί:** Παράλληλα θα πρέπει να υπάρχει και στοχευμένα καμπάνα για το γυαλί σε επιχειρήσεις και αραιότερα σε κατοικίες.
- **ΠΟΡΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ:** Ξεκινάμε άμεσα με τους τρεις κάδους/ρεύματα παντού (μπλε/καφέ/υπολείμματα) και προγραμματίζουμε την σταδιακή τοποθέτηση του επιπλέον ρεύματος για το χαρτί, ενώ μέσο-μακροπρόθεσμα αποσύρουμε σταδιακά και στοχευμένα τον κάδο/ρεύμα για τα σύμμεικτα υπολείμματα.

ΠΩΣ ΘΑ ΑΠΟΓΕΙΩΘΕΙ Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ: 3

- **Στοχευμένη χωριστή συλλογή σε χώρους συγκέντρωσης πολιτών:** Σε πλατείες, εμπορικά κέντρα, παραλίες, αθλητικούς χώρους, σχολεία, εκπαιδευτικά ιδρύματα, λιμάνια, αεροδρόμια, σιδηροδρομικούς σταθμούς κ.α. μπορούν να γίνονται πολλά ειδικά και στοχευμένα προγράμματα διαλογής στην πηγή σε περισσότερα ρεύματα υλικών. Προβλέπεται από τον ν. 4819.
- **Να συμπεριληφθεί και η συλλογή ανά κτίριο:** Θα ήταν πολύ αποτελεσματικό, όπου μπορεί να γίνει, να εφαρμοσθεί η Πόρτα – Πόρτα συλλογή ανακυκλώσιμων με 2 ρεύματα (με σακούλες) ανά κτίριο και συλλογή οργανικών με καφέ κάδο ανά κτίριο. Η συλλογή ανά κτίριο διευκολύνει μελλοντικά και την εφαρμογή του ΠΟΠ. Στους μεγάλους παραγωγούς είναι πολύ εύκολη η συλλογή ανά κτίριο.
- **Πολεοδομικές ρυθμίσεις ανά διαμέρισμα και κτίριο:** για διευκόλυνση της χωριστής συλλογής μέσα στις κατοικίες πρόβλεψη για μόνιμα χωριστούς χώρους, π.χ. σε μπαλκόνια, σε συνδυασμό με ειδικούς κοινόχρηστους χώρους στα όρια του οικοπέδου των κτιρίων για διευκόλυνση της αποκομιδής τους και εφαρμογής του ΠΟΠ. Προβλέπεται για τα νέα κτίρια από τον Ν. 4819

Ειδικές ρυθμίσεις με κίνητρα – αντικίνητρα για χώρους χωριστής συλλογής στα υπάρχοντα κτίρια.

ΠΩΣ ΘΑ ΑΠΟΓΕΙΩΘΕΙ Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ: 4

Ο κρίσιμος ρόλος του ΕΟΑΝ

- **Άμεση στελέχωση του ΕΟΑΝ** και τοποθέτηση στελεχών σε θέσεις ευθύνης του οργανογράμματός του
- Η σωστά δρομολογούμενη σύνδεση ΕΜΠΑ – ΓΕΜΗ δε θα αποδώσει, εάν δε στελεχωθεί ο ΕΟΑΝ.
- Προώθηση θεμάτων Πρόληψης Αποβλήτων σε κάθε ΣΕΔ και κάθε Υλικό.
- Εξέταση και έγκριση των νέων 5ετών επιχειρησιακών σχεδίων των ΣΕΔ με ευέλικτο και δημιουργικό τρόπο, έτσι ώστε να ενσωματώνονται οι κατευθύνσεις της ΕΕ (Οδηγίες (ΕΕ)2018/852, (ΕΕ)2018/851 και (ΕΕ)2019/905).
- Εύρεση λύσεων, ώστε **να συμβάλλει και το έντυπο χαρτί** στο κόστος της ανακύκλωσης στην Ελλάδα.
- Πρόβλεψη για χαμηλότερες χρηματικές εισφορές στα ΣΕΔ, των παραγωγών που αποδεδειγμένα τοποθετούν στην αγορά προϊόντα οικολογικά σχεδιασμένα. Προβλέπεται από τον Ν. 4819.
- Διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς με στόχο μία ολοκληρωμένη πολιτική για διαχείριση ΑΕΚΚ.
- Να καταλήξει το θέμα του μεγάλου κόστους διαχείρισης των συσσωρευτών λιθίου και να ενσωματωθεί στα επιχειρησιακά των σχετικών ΣΣΕΔ.
- Προτροπή για δημιουργία ΣΕΔ σε νέα προϊόντα με βάση την Ευθύνη του Παραγωγού.
- Να εφαρμόζει ο ΕΟΑΝ συστήματα αυτοελέγχου.
- Να **αξιολογεί και να επιβραβεύει τις καλύτερες επιδόσεις των Δήμων** σε ετήσια βάση.

ΠΩΣ ΘΑ ΑΠΟΓΕΙΩΘΕΙ Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ: 5

Η Εγγυοδοσία (DRS) πρέπει να μπει θετικά στο μίγμα της λύσης

Προτείνεται να γίνουν κάποιες στοχευμένες αλλαγές στην δρομολογούμενη εφαρμογή του DRS, ως εξής:

- ✓ Να προβλέπεται **ένα ενιαίο ΣΣΕΔ για το DRS**, αλλιώς: α) θα καθυστερήσει η εφαρμογή, β) θα αυξηθεί το κόστος και γ) θα μειωθεί η απόδοση του DRS, με κίνδυνο να μην επιτευχθεί ούτε ο στόχος του 90% χωριστής συλλογής το 2029.
- ✓ Το **μη επιστρεφόμενο εγγυοδοτικό τέλος** να πηγαίνει στη μείωση του κόστους του DRS, αλλιώς είναι φόρος και όχι εγγυοδοσία και αντίκειται σε Οδηγία της ΕΕ.
- ✓ Να δοθούν κίνητρα για σημαντική **αύξηση των επαναπληρούμενων φιαλών** σε ποτά - αναψυκτικά.
- ✓ Εάν ζυγίσουμε το κόστος και το όφελος της κοινωνίας, τότε οι υπάρχουσες γυάλινες συσκευασίες μιας χρήσης θα μπορούσαν να μην ενταχθούν στο DRS, διότι αυξάνουν υπερβολικά δυσανάλογα το κόστος, ενώ οι στόχοι για το γυαλί μπορούν να επιτευχθούν με πύκνωση παντού της μπλε καμπάνιας (σε επιχειρήσεις και κατοικίες).

ΠΩΣ ΘΑ ΑΠΟΓΕΙΩΘΕΙ Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ: 6

Περιβαλλοντικοί έλεγχοι

- **Ορκωτοί Ελεγκτές Περιβάλλοντος:** Να θεσμοθετηθούν κατά τα πρότυπα των Ορκωτών Λογιστών, θα μπορούν να καλύπτουν τις ανάγκες περιβαλλοντικών ελέγχων (περίπου 10.000 έλεγχοι ετησίως, όταν σήμερα γίνονται 200-300 έλεγχοι ετησίως)
- **Δημιουργία διαδικασιών ελέγχου** με βάση την εμπειρία των Επιθεωρητών Περιβάλλοντος
- Να δημιουργηθεί **Μητρώο Ελεγκτών**
- Να προβλεφθούν **έκτακτοι και συστηματικοί έλεγχοι**
- Θεσμοθετημένη και αντικειμενική **κάλυψη κόστους από τους ελεγχόμενους μέσω δημόσιας αρχής.**

ΠΩΣ ΘΑ ΑΠΟΓΕΙΩΘΕΙ Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ: 7

Πιστοποίηση

Περιβαλλοντική Ενημερότητα: Η πρόταση για την Περιβαλλοντική Ενημερότητα έχει νόημα εάν συνδυαστεί ταυτόχρονα με την υλοποίηση της πρότασης των περιβαλλοντικών ελέγχων. Την Περιβαλλοντική Ενημερότητα θα την παίρνει αυτόματα για 6-12 μήνες η οντότητα που έχει εκπληρώσει όλες τις περιβαλλοντικές της υποχρεώσεις, όπως:

- Συμμετέχει στα Μητρώα ΕΜΠΑ και ΗΜΑ
- Τηρεί τους όρους της ΑΕΠΟ
- Τηρεί τυχόν άλλους περιβαλλοντικούς όρους

Η Περιβαλλοντική ενημερότητα μπορεί να ζητείται στοχευμένα σε συναλλαγές με το κράτος (αλλαγές στην αδειοδότηση, διακίνηση προϊόντων, δανειοδότηση, μαζί με φορολογική ενημερότητα κ.α.). Εκτιμάται ότι, η Περιβαλλοντική Ενημερότητα θα συμβάλλει αποφασιστικά και στη δραστική μείωση της εισφοροδιαφυγής.

ΠΩΣ ΘΑ ΑΠΟΓΕΙΩΘΕΙ Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ: 8

Προτεινόμενα προς διερεύνηση από ΕΟΑΝ νέα υλικά ή προϊόντα για δημιουργία ή μη νέων ΣΕΔ

Νέα ΣΕΔ που προβλέπονται ήδη στην νομοθεσία

- Φαρμακευτικά προϊόντα
- Ρουχισμός
- Έπιπλα
- Στρώματα
- Αλιευτικός εξοπλισμός
- Αποσίγαρα
- Γεωργικά πλαστικά
- Παιχνίδια και αθλητικός εξοπλισμός
- Ελαφριά προσωπικά οχήματα
- Ηλεκτρικά ποδήλατα

Επιπλέον προτεινόμενα ΣΕΔ προς διερεύνηση

- **Οργανικά απόβλητα τροφίμων από HORECA**
- **Ανεμογεννήτριες τέλους ζωής**
- Συσκευασίες φυτοφαρμάκων
- Επικίνδυνα οικιακά
- Ανταλλακτικά αυτοκινήτων
- Τηγανέλαια
- Απόβλητα μικρών πλαστικών σκαφών
- Φωτοβολίδες από πλοία

ΠΩΣ ΘΑ ΑΠΟΓΕΙΩΘΕΙ Η ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ: 9

Σημεία ολοκληρωμένης πολιτικής για τα ΑΕΚΚ

- **Αλλαγή μοντέλου οργάνωσης της Εναλλακτικής Διαχείρισης:** Να διαβουλευτεί με τα υπάρχοντα ΣΕΔ, η επιλογή να έχουμε λίγα ΣΣΕΔ σε εθνικό επίπεδο με απορροφήσεις/συγχωνεύσεις των μικρότερων.
- **Κίνητρα για νέες μονάδες ΑΕΚΚ:** Σε νησιά και απομακρυσμένες περιοχές, που δεν υπάρχουν σήμερα (κινητές μονάδες ή μόνιμες μικρές μονάδες).
- **Εισφορά των Μονάδων ΑΕΚΚ από τα ΣΕΔ με κίνητρα για παραγωγή ποιοτικών υλικών:** Εισφορά εν μέρει με βάση την εισερχόμενη ποσότητα και εν μέρει με βάση την ποιότητα και ποσότητα των εξερχομένων υλικών από τις μονάδες ΑΕΚΚ.
- **Λατομικοί χώροι:** Να διερευνηθεί εάν απαιτείται επιπρόσθετη νομοθετική ρύθμιση για τα παλαιά μη αποκατεστημένα ανενεργά λατομεία, που θα πρέπει να αποκαθίστανται από τα ΣΕΔ.
- **Διασφάλιση Εφαρμογής της Νομοθεσίας για τα ΑΕΚΚ:** Εμπλοκή των Επιθεωρητών Δόμησης. Θέσπιση καλύτερων διαδικασιών στην αδειοδότηση κατεδάφισης και ανέγερσης κτιρίων και έργων, ώστε να διασφαλισθεί η δήλωση των ΑΕΚΚ.

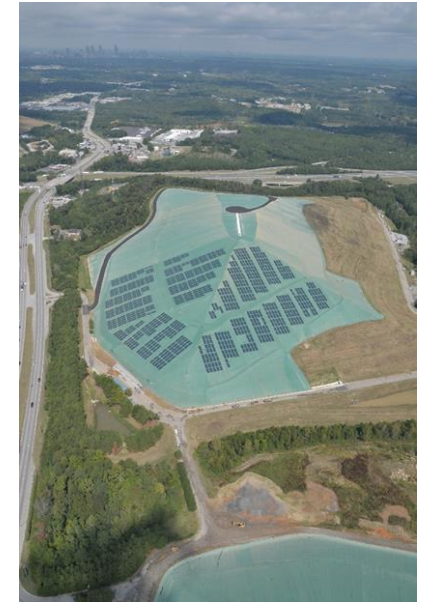
Επένδυση στην ενημέρωση & ευαισθητοποίηση

- ❖ **Βέλτιστο κόστος ενημέρωσης:** Για έναν ΟΤΑ στοιχίζει 4 ευρώ ανά κάτοικο ετησίως για να μπορεί να υλοποιεί ολοκληρωμένα όλες τις απαιτούμενες δράσεις για όλες τις κατηγορίες των παρεμβάσεων.
- ❖ **Χρηματοδότηση από πολιτεία:** Π.χ. για κάθε 4€ που δίνει ο ΟΤΑ για ενημέρωση, θα μπορούσε να παίρνει το 1€ πίσω από την πολιτεία μέχρι κάποιο ετήσιο όριο. Η χρηματοδότηση μπορεί να δίνεται και από το «Τέλος Ταφής».
- ❖ **Τρία επίπεδα ενημέρωσης και αποτελεσματικότητας:**
  - α) **Η ενημέρωση/ ευαισθητοποίηση Πόρτα - Πόρτα**
  - β) Η ενημέρωση/ ευαισθητοποίηση με στοχευμένες περιβαλλοντικές παρουσιάσεις στα σχολεία και
  - γ) Όλες οι υπόλοιπες επικοινωνιακές δράσεις (π.χ. φυλλάδια, αφίσες, σποτ, social media, TV, ράδιο, διαφημίσεις, εκδηλώσεις κ.α.).

Ας δοκιμάσουμε να χωροθετούμε αλλιώς για να μη ζήσουμε αντιδράσεις ακόμη και για Πράσινα Σημεία...

- Για να αρχίσουμε να ξεπερνάμε τα σύνδρομα «NIMBY – Όχι στην δική μου αυλή» και «NIMOT – Όχι στην δική μου θητεία» κ.α.
- Μπορούμε π.χ. να προκηρύσσουμε την πιθανή ευρύτερη θέση του όποιου έργου και να ζητάμε από τους ΟΤΑ ή τους ιδιώτες, που διαθέτουν κατάλληλο χώρο στην ευρύτερη περιοχή, να καταθέτουν προτάσεις χωροθέτησης με τα λιγότερα «ανταλλάγματα».
- Για ΜΑΑ, για ΧΥΤΥ ή ΧΥΤΕΑ, για μονάδες κομποστοποίησης, για ΚΔΑΥ, για Πράσινα Σημεία, για Κέντρα Διαλογής Ταξινόμησης (ΚΔΤ), ακόμη και για τοποθέτηση Μηχανικών Κομποστοποιητών.

Αττική SOS (και ανάλογες περιοχές)

Η Αττική πρέπει να τρέξει... Ο ΧΥΤΑ Φυλής κλείνει οριστικά (;) τον κύκλο του τα επόμενα έτη.

Άμεσα πρέπει να δρομολογηθούν και ολοκληρωθούν οι δράσεις Πρόληψης, Επαναχρησιμοποίησης, ΔσΠ και οι απαραίτητες υποδομές στην Αττική (ΜΑΑ, μονάδες κομποστοποίησης, Πράσινα Σημεία).

Όμως, σε 2-3 χρόνια προλαβαίνουμε ή πρέπει να προλάβουμε τα εξής:

- **Εκσυγχρονισμός του ΕΜΑΚ** και λειτουργία στη μέγιστη δυναμικότητά του.
- Άμεση 100% τοποθέτηση καφέ κάδων στην Αττική για ΔσΠ των οργανικών για κομποστοποίηση: α) στο ΕΜΑΚ και β) **με σειράδια στα πλατό των αποκατεστημένων κυττάρων σε Άνω Λιόσια και Φυλή.**
- **Άμεση προγράμματος Πόρτα - Πόρτα ενημέρωσης** στην Αττική για αύξηση της ΔσΠ με μπλε και καφέ κάδο.
- **Αξιοποίηση των ΚΔΑΥ για την διαλογή και των ΑΣΑ** με ξεχωριστή βάρδια σαν μεταβατική επιλογή για ανάκτηση ανακυκλώσιμων υλικών.

Αλλιώς .....

Αντίστοιχα μέτρα χρειάζεται να ληφθούν και σε άλλες Περιφέρειες που έχουν καθυστερήσει.

Βελτιστοποίηση Διαχείρισης/Τελικής επεξεργασίας

- **Υποχρέωση για σωστή ΔσΠ** των δημοτών στους κανονισμούς καθαριότητας των Δήμων.
- **Τοποθέτηση GPS στα Α/Φ και οχήματα των Δήμων και χρήση έξυπνων συστημάτων** για βελτιστοποίηση δρομολογίων και μεταφορών ΑΣΑ ή άλλων υλικών.
- **Χρηματοδότηση Πράσινων Σημείων:** Κατ' ευθείαν χρηματοδότηση Πράσινων Σημείων σε σημεία που θα υποδείξουν οι Δήμοι και που πληρούν τις προδιαγραφές των Περιφερειακών Σχεδιασμών.
- **Επιπλέον ρόλος των Πράσινων Σημείων (Σταθερών και Κινητών)** με συμβολή στην Πρόληψη και στη διαχείριση επικινδύνων.
- Σαφώς **μειωμένο Gate Fee** για προδιαλεγμένα οργανικά στις ΜΑΑ.
- **Μικρά ΚΔΑΥ, μικρά Κέντρα Επαναχρησιμοποίησης και κινητά Κέντρα Επαναχρησιμοποίησης** σε μικρούς νησιωτικούς ή απομακρυσμένους ΟΤΑ.
- **Αξιοποίηση των ΚΔΑΥ για τα ΑΣΑ σε ξεχωριστές βάρδιες,** όπου υπάρχει πρόβλημα διαχείρισης και έλλειψη ΜΑΑ.
- Λόγω της διαχρονικής αύξησης της ανακύκλωσης **το μειούμενο RDF/SRF μπορεί να αξιοποιείται σε υπάρχουσες κατάλληλες υποδομές της χώρας** (π.χ. τσιμεντοβιομηχανία) για τη χρήση του ως εναλλακτικό καύσιμο με πολύ μικρό κόστος.

Μήπως να κάνουμε το «Τέλος Ταφής» πιο ανταποδοτικό;

- **Άμεση εφαρμογή:** Να εφαρμοσθεί άμεσα το «Τέλος Ταφής» με μεγάλη ανταποδοτικότητα για τους ΟΤΑ, ώστε να το δεχθούν άμεσα.
- **Ανταποδοτικότητα «Τέλους Ταφής»:** Σημαντικό ποσοστό του «Τέλους Ταφής» να επιστρέφεται προς τους ΟΤΑ από τους οποίους πληρώθηκε, μέσω των ΦΟΔΣΑ, με υλοποίηση δράσεων ανώτερης ιεραρχίας διαχείρισης. Το ΥΠΕΝ και η ΚΕΔΕ θα μπορούσαν να συμφωνήσουν στο ποσοστό ανταπόδοσης.
- **Πιθανές μορφές ανταπόδοσης:** Να επιστρέφεται προς τους ΟΤΑ για την επίτευξη των στόχων πριν την τελική επεξεργασία - ταφή. Παραδείγματα έργων στους ΟΤΑ για την επιστροφή του «Τέλους Ταφής»: α) Ειδικό Σχέδιο Πρόληψης και εφαρμογής σχετικών δράσεων, β) Τοπικό Σχέδιο ΠΟΠ-ΚΟΔ και εφαρμογής τους, γ) Καφέ κάδος για τα οργανικά», δ) Προγράμματα ενημέρωσης, ε) Πρόγραμμα Οικιακής Κομποστοποίησης, στ) Δημιουργία Πράσινων Σημείων και ΚΔΕΥ, ζ) Στοχευμένη ΔσΠ για ειδικά ρεύματα ή σε ειδικούς χώρους, η) Πρόγραμμα μηχανικών κομποστοποιητών κ.α.

Άμεσα μέτρα για την εφαρμογή οικονομικών εργαλείων (ΠΟΠ και ΚΟΔ)

- **Διάχυση της εμπειρίας εφαρμογής του ΠΟΠ στο Δήμο ΒΒΒ:** Η εμπειρία του LIFE IP CEI Greece με την εφαρμογή του ΠΟΠ στο Δήμο ΒΒΒ θα πρέπει να αξιοποιηθεί.
- **Άμεση έναρξη χρηματοδότησης ΟΤΑ για ΠΟΠ:** Το ΥΠΕΝ θα πρέπει να χρηματοδοτήσει όλους τους αρχικά ενδιαφερόμενους ΟΤΑ με προγράμματα εφαρμογής του ΠΟΠ και του Κερδίζω Όσο Διαλέγω (ΚΟΔ).
- **Δημοτικοί ελεγκτές ΠΟΠ-Καφέ Κάδου-Ανακύκλωσης:** Η εφαρμογή του ΠΟΠ και της χωριστής συλλογής θα είναι αποτελεσματική, εάν σε κάθε ΟΤΑ δημιουργηθεί ένα σώμα Ελεγκτών.

Πού είμαστε το 2024 και πού μπορούμε να πάμε το 2035

2024: Μηδενική Πρόληψη, Ελάχιστη Ανακύκλωση, Μηδέν Καφέ Κάδος και πολλή Ταφή

2035: Πολλή Πρόληψη + Ανακύκλωση + Καφέ Κάδος, Λίγη Τελική Επεξεργασία και Μηδενική Ταφή

Μεγάλος Χορηγός

ΣΕΔΠΕΚΑΤ Α.Ε.

Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Προϊόντων
Εκσκαφών και Κατεδαφίσεων Α.Ε.

Χορηγοί Επικοινωνίας:

Υποστηρικτής

Χορηγοί

ΣΑΝΚΕ Μ. Ε.Π.Ε

Συλλογικό Σύστημα Ανακύκλωσης ΑΕΚΚ (Ν.4819/21)
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΙΑΣ

Διεύθυνση: Χαλκίδα Αλιβερίου 4-6 & Αρεθούσης
Τηλέφωνο - Φαξ 2221400738 & 2221181245 - 46
Ιστοσελίδα : www.sanke.gr - email : info@sanke.gr

ΑΝΑΚΕΜ

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΑΕΚΚ

ΑΝΑΕΚΚ ΑΕ

ανακύκλωση
συσκευών α.ε.

Αθήνα, 25 Απριλίου 2024 (Περιφερειακή Ένωση Δήμων Αττικής)

2024: Η Ανακύκλωση σε Κρίσιμο Σταυροδρόμι

Σας ευχαριστούμε για την προσοχή σας!

www.ecoparatiritirio.gr

www.ecorec.gr